

6

Баҳоси 2 тийин.

МУСТАХКАМЛАНМОКДА

БАЖАРИЛДИ

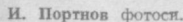
В. БОБОХОНОВ.

КАТТА МЕҲНАТ ФАЛАБАСИ

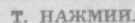
Украина ССР Министрлар Совети
ўртоқ А. П. ЛЯШКОга

Л. БРЕЖНЕВ.

Ю Б И Л Е Й И Н И ЗАРБДОРЧАСИГА ЯКУНЛАЙЛИК

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ГАРАНТИЯ РЕМОНТ

«Усеудхотехника» Бүгд
район бүрэлдэвч диспетч
рининг журналында «Хятад
ын ноябрь ойларнда хөдөл
гч 60 тн үрнэг 70 тн чов
трактори капитал ремонтд
чингарида» — деган бэл
лайдо буди. Усехоналдан
нинг коллективн техникан
графикдан үзэган хөлд к
ламта тахт кидиб күймонд
Агрегатлар моторесурслар
оширлиган хөлд ремонтд
чингарилокюда. Днигате
ларини янгиларидан аж
тлб бұлмайла. Хар бир м
шина учун механизатор
гарантия талонн бериди.

Бирлашма ҳодимлари республикадаги биринчи февралга қадар 13 та гидроизолатор тракторини ҳаммасини шай қилиб қўйиб мажбуриятини оддийлаштирилган ремонтнинг қўлга туширишга тугаллаш кўзга тутганини, Селсарадан Қайом Аюбаев ва Абдуллоҳ Саидовлар ҳам қўлига олиб беришди. Ўқитувчи Кийкеев ва бошқалар ҳам бақадаги муваффақиётларнинг зарбдорлаган ҳаётият бўлишини қўяйтиришмоқдалар. Уларнинг иш сифати жуда яхши. Ремонт аргетат медалари асосида олиб бериладиган ҳисобот қилганлик учун уларни танқил қилинган бажарилган ҳар бир операция мутахассис томонидан текширилади.

Ремонтичлар Бўна ра-
онидagi хўжаликларда эки-
таскини ташвишсиз яхши-
тайётганлик қўришига ёрда-
м бермоқда. Масалан, «О»
таърир 40 йилдиги қолхў-
да ҳозирдак еттига эки-
агрегати тахт қилиб қўйи-
ган — тракторлар ремон-
дан чиқарилади. Уларга со-
ялқалар, гербицидлар солу-
ш аппаратур, култиватор-
лар тирик қўйилган. Мех-
анизаторлар экин техникаси-
нинг ҳаммасини созла-
уларин шай қилиб қўйи-
ниларини 15 декабрда та-
гадлашга қарор қилдлар.

(ЎЗТАП).

(УЗТАГ)

ҚҰШИМЧА 7805 МИНГ
СҰМЛИК МАҲСУЛОТ

КОЛЛЕКТИВ АХДИ

аҳд қилишиди.

Эндикинда эса деҳлар ва участкаларда ана шу ваъдаларнинг тўла улдасидан чиқиши учун социалистик мусобақа кун сайин авж олмоқда. Уларда иштирок этаятган ўқувчиларчилар самарали ва сифатли меҳнат қилиштиради. П. Лисуточкин, Г. Старцев, П. Евгеньев, А. Рибалкин ва бошқалар норини баъкаришда насодошларига намуна бўлиштиради. Ва пейшқадарчиларнинг ўртача иш кўрсаткичлари 120—150 процентни ташкил этмоқда.

Қорхона коллективи ўнини.

АБАДИЙ ДЎСТМИЗ

Тинчлик ва интернационализм асосига

Мамлакатимиз қардош болгар халқи
чиндан ҳам саҳий ва беғараз ёрдам ку
сатди. Шу ўринда бир факт келтириб ў
моқчиман: ҳозирги Болгариянинг сано
потенциалини ташкил қилувчи аксари
йирик саноат корхоналари Совет Иттифо
ёрдамида бунёд этилгандир.

[Давоми 2-бетда].

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

А. Н. КОСИГИН У. К. КЕК-
КОНЕН БИДАН УЧРАШДИ

митети Бош секретар
СССР Олий Совети През
диумининг Раиси Л.
Брежнев ўртасида шу й
май ойида бўлиб ўтган му
каралар давомида эришил
ахдлашувларни амалга о
рини юзасидан ақтирил

Совет-Финляндия ҳамкории, ҳар иккала мамлакатда ташқи иқтисодий бошқа соҳадаги алоқаларни бу ерда Финляндия республикасининг президенти У. К. Кекконен билан чирашди.

Чиноз, Янгийўл, Оржоник
зе, Бўстонлиқ районлари
эса сусткашликка йўл қўйи
ётганлиги таъкидланиб, қол
ликни бартараф этиш у

устлик, ҳамкорлик ва ў
ро ёрдам тўғрисидаги 19
илги шартнома ва бош
ўшма ҳужжатларда бел
ланган йўлдан муваффа
тли ривожланаётганлиги у
риб ўтидди. Финлянд

борилмоқта. Шу муносабат билан СССР билан Финляндия ўртасида 1990 йилда савдо-иқтисодий, саноат илмий-техникавий ҳаммуносабатлари ривожлантиришни кенгайтиришнинг узоқ мuddatли программасини амалга ошириш юзасидан ҳар икки томоннинг амалий таъбирлари тайёрлай бошлади. Гангил муҳим аҳамият эгалди.

А. Н. Косигин билан У. Кекекон Совет Иттифоқи ва Финляндия кескинлик янада қўшатиш, етилган таъқир ва проблемаларни тинчлик ва тараққиёт афзаллигини қўзғаб ҳал этиш учун бунад кейин ҳам кўпларига боғлиқ бўлган ҳамда ишларни қилишлари таъқийдлади.

Сўқбатда СССРнинг Финляндияга эъзисин В. Степанов ва махсус томон

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ
БИЛАН БХР ХАСКОВО
ОКРУГИ ЭЪТАСИДА
ДЎСТОНА АЛОҚАЛАР
ЭЪНАТИЛАНЛИГИНИНГ
15 ЙИЛЛИГИГА

ТОШКЕНТ — ХАСКОВО: ҚАРДОШЛИК АЛОҚАЛАРИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

АВАДИЙ ДЎСТМИЗ

[Боши 1-бетда].

Бундан ўн беш йил муқаддам совет-болгар дўстлиги жамиятининг Ўзбекистон бўлими ташкил қилинган йил, шу бўлимининг отрядларидан бири бўлимиш Тошкент области бўлими ўзбек ва болгар халқлари билан дўстлик ва қардошларча ҳамкорлик алоқаларини чуқурлаштириш ва ривожлантиришни ўзининг бош мақсади қилиб олди.

Бугунги кунда биз шуни фахр билан айтиш мумкин, ўтган мана шу йиллар давомида Ўзбекистон пойтахт областининг аҳолиси болгар опа-сингиллари ва ака-укаларининг ҳаётини яхшироқ билиб олдилар. Уйлашимиз, бизнинг ҳақимизда ҳасковликлар ҳам шу фикрни айтсалар керак.

Совет-болгар дўстлиги жамиятининг активистлари ўз ишларида жуда хилма-хил форма ва методлардан фойдаланмоқдалар. Болгар халқи, меҳнаткашларининг ҳаёти билан янада чуқурроқ танишиш мақсадида саноат корхоналарида, турли ташкилотларда, областимиз колхоз ва совхозларида болгар халқи ҳаётидаги муҳим саналарга бағишланган тематик кўрсатмалар ташкил қилинмоқда, тантанали кечлар уюштирилмоқда, лекциялар ўқилимоқда.

Биз ҳар йили болгар халқи тарихида катта байрами — 9 сентябр — Озодлик кунини алоҳида кўтаринчи руҳ билан нишонлаймиз.

Тошкентликлар билан хасковликларнинг дўстона алоқалари шунчаки бир тарихий факт, умумий маънавий ҳаётимизнинг бир бўлагига бўлиб қолмади. Бизнинг дўстона алоқаларимизда иш юзасидан шахсий алоқаларга алоҳида аҳамият берилди. Ўзбекистон ССР ва Болгария Халқ Республикаси халқ ўқувчилигининг турли соҳаларида ишловчи партия ходимлари, мутахассисларнинг ана шундай алоқалари муттасил мустаҳкамланиб бормоқда, улар аниқлаб айланган. Бу йил Улуғ Октябр юбилейини байрам қилиш учун Тошкентга ўртоқ Г. Корчанов бошчилигида Болгария Коммунистик партияси Хасково округ комитетининг делегацияси келди. Болгар ўртоқлар Тошкент области меҳнаткашларига ўз юртошларининг таъриқларини етказишди ҳамда Хасково округида Улуғ Октябр 40 йиллиги шарафига бағишланган мусобақада қандайдан давом эътиборини тўғрисида баъҳис сузлаб бердилар.

Тошкентда болгар қурувчилари группасининг меҳнат қилаётганлиги илгор иш таъриқбасини алмашиш мақбадига асос солиди. Болгар делегациясининг аъзолари орасида Атанасов ва Иванов ўртоқлар ҳам бор эди. Улар қозғи Хасковда Николай Элобин усули бўйича ишлаётган бригадаларни бошқармоқдалар.

Оҳангарон цементчилари билан Болгариядаги энг йирик цемент корхоналаридан бири бўлган «Вулкано» комбинатининг ходимлари ўртасида, Чирчиқ ва Димитровград кимёларига ўртасида узоқ йиллардан бери самарали алоқалар давом этиб келмоқда.

1973 йилдан бую «Қизил тонг» бирлашмаси билан Болгариянинг «Мир» бирлашмаси коллективларини мустаҳкам дўстлик ришталари боғлаб турибди. «Қизил тонг» республикамиз тикувчилик саноати етакчи корхоналаридан биридир. Уйлашимиз, бу корхона коллективининг болгар ҳамкасблари билан таъриқба алмашганлиги тартиқимиз XXV съезди қарорларида мазкур соҳа меҳнатчилари олдиға қўйилган катта ва муҳим вазифаларни баъҳис қилишга қўмақлашди.

Совет-болгар дўстлиги муштаам биснос жуда кўп гишталардан бунёд бўлганидек, шу кунимизнинг хайри ишлари ҳам ишни коллективлари, унинг ҳар бир аъзоси меҳнатидан иборатдир. Шунинг учун Тошкент областида ҳам, Хасково округида ҳам бирорта хайри иш беиз йўқолиб кетмаслиги учун кайғуришмади. Шун хурсандлик билан қай қиламиз, юбилей йилда ўзбек ва болгар саноатчилари дўстона ҳамкорлигининг янги формаси — хасблар бўйича сиртдан социалистик му-

собақа ўтказиш қарор топди. Ўзбек Ангрен ва болгар Димитровграднинг икки фарзанди, шахтерлар Хужа Алиқуллов ва Ради Станчев бу мусобақанинг ташаббускорлари бўлишди. Бу хайри ишнинг давомчилари ҳам бор, булар болгариялик тўқувчи Иванка Гинева ва унинг ўзбек дўгониси Дилбар Қўлматовадир.

Ўзбек ва болгар меҳнаткашлари ўртасидаги социалистик мусобақа яқинлари шундан делолат бериб туриптики, шахтерлар ҳам, тўқимачилар ҳам ўз сўзларининг устидан чиқишмоқда — олинган меҳнурятлар муваффақият билан баъҳисланимоқда. Областида ва Хасково округи ишчилар синфининг энг яхши вакиллари ўртасидаги социалистик мусобақанинг бу янги формаси амалдаги интернационализмнинг ёркин намунасидир. Мазкур мусобақа «Тошкент ҳақиқати» ва «Хасковска трибуна» газеталарида кенг ошқора этилдики, бу жуда кўп кишиларни тўқинлантириб юборди.

Пойтахт областида билан Хасково округи меҳнаткашлари ўртасидаги мусобақани маънавий жиҳатдан рағбатлантириш ишига алоҳида эътибор бериб келиди ва бундан кейин ҳам эътибор бераверамиз. Кўпгина болгар ўртоқлар меҳнатда эришган катта ютуқлари учун бир неча марта фахрий ёрликлар ва кўракка тақиядиган значоклар билан тақдирландилар. Бу йил ҳам Тошкент области партия комитети Улуғ Октябр 60 йиллиги шарафига Болгарияда аж олдинрилган социалистик мусобақада галиб чиққан Хасково корхоналарининг илгор коллективларининг иккита Қизил Байроқ билан мукофотланди.

Совет-болгар дўстлиги жамияти Ўзбекистон бўлимининг иш планларида халқларимиз орасидаги маданий алоқаларни ривожлантириш ва чуқурлаштиришга, солиқни сақлаш ва халқ маорифи, маданият ва спорт ходимлари ўртасида мавжуд алоқаларни мустаҳкамлашга катта эътибор берилмоқда. Биз ана шу соҳаларда ўзаро таъриқба алмашинушимиз катта аҳамиятга эга эканлигини яхши тушунамиз.

Буларнинг ҳаммаси шундан делолат бериб туриптики, мамлакатларимизнинг бир-бирлари билан яқинлашув жараёни фақат экономика соҳасидангина давом эътиборини йўқ, бу жараён кўпқиррали ҳаётимизнинг бекитисно ҳамма соҳаларида содир бўлмоқда.

Болгария билан, унинг Хасково округи билан дўстлигимизни мустаҳкамлаш ва янада ривожлантириш соҳасида кўпгина ютуқларга эришдик. Социалистик мамлакатлар ўртасидаги мавжуд бўлган бундай муносабатлар қардошларча ҳамкорлигининг ёркин намунасидир.

Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев айтганидек, биз янада олға томон ҳаракат қилишимиз учун бир-биримизга ердан бериб, куч-ғайратлар, билимлар, ресурсларни бирлаштириб, биргаликда бормоқдамиз. Болгария ҳам биз билан бирга ана шу йўлдан бормоқда. Биз уни сазамиз ва ҳурмат қиламиз. Болгария бизнинг қадимдан салимий дўстимиздир. Ҳатто энг қадим вақтлардан бошлаб мамлакатларимиз ўртасида ҳеч қачон ҳеч бир қуролли тўқнашува бўлмаган. Ўртоқ Тодор Живков айтганидек, «дўстлар бизнинг ўзаро дўстлигимиздан қувонишадилар. Дўшманлар бўлса бизга ҳасад қилишадилар». Ҳақиқат шундай бўлаверсин! Биз бўлсак ана шу дўстлигини авайлаб сақлаймиз, ўзбеклар, руслар ва болгарлар бир-бирларига янада яқин ва ҳамфайр бўлишлари учун, бизнинг ҳар бир алабамиз умумий галаба бўлиши учун, ҳар бир ютуқимиз қардошлар ва содик дўстларининг муштаам ютуғи бўлиши учун қўлимиздан келган ҳамма ишни қилаверамиз.

А. ХУЖАЕВ,
Тошкент области партия комитетининг секретари, совет-болгар дўстлиги жамияти Ўзбекистон бўлими раъисининг раъиси.

Тошкент ва Хасково тўқимачилари ўртасида дўстона муносабатлар ўрнатилган бўлиб, қардош халқлар тез-тез ҳамкасблари ҳузурида меҳмон бўладилар. Суратда: хасковлик бир группа меҳмонлар Тошкент тўқимачилик комбинатига.

ХУЖАТЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Бу музей Болгария Халқ Республикасининг энг гавжум музейларидан биридир. Ўтган йили бу ерда 77 минг 400 болгар ва чет эллик меҳмонлар бўлишди.

Улуғ Октябр социалистик революциясининг 60 йиллиги кунларида музей айнакча гавжум бўлди. Томошабинлар болгар ва рус халқларининг асрий алоқаларни тўғрисида ҳикоя қилувчи 30 мингга яқин экспонатни ҳаёқоланлиб томоша қилмоқдалар.

Музейда кўпплаб қарикатуралар, ҳайкаллар ва графика эрлари бор. Ҳар иккала жанрларда таъсис қилинган ордан ва медаллар коллекциясини айнакча бойдир. Бу Болгарияда ўзига хос ягона коллекциядир. Музейда қимматбаҳо ҳужжатлар ҳамда архивларда суратга олинган микрофильмлар ҳам мавжуд. Музей хоналаридан бирида машҳур совет саркардаси, маршал Ф. И. Толбухин кабинетини тикланган.

Болгар-Совет дўстлиги миллий музейи кенг сибсий ва маданий-маърифий фаолиятин билан ҳам томошабинларни ўзига жалб қилмоқда. Бу ерда болгар-совет дўстлиги тарихи ва ривожланиши тўғрисида сузбатлар ўтказилади, тантанали вазиятда партия ва комсомол билетлари топирилади, пионерлар сёрбалар, таниқли сибсий арбоблар, Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари, совет мутахассислари билан учрашув кечалари ташкил қилиб турилади.

[София-пресс — АПН].

ХАЛОСКОРЛАР УНУТИЛМАЙДИ

КЕКСА, устоз қалам соҳибининг ижодхонасида кўп тарихий, унутилмас воқеаларнинг гувоҳи бўлган газета подшивкалари ва фотосуратлар сақланган. Соҳибхонадон у табаррук варақларга назар ташлар экан, ёни эскириб, анча хиралашган фотосуратларни кўлга олар экан, ўзининг босиб ўтган ҳаёт йўлини хотирига келтиради.

Яқинда, дўстлар даврасида жанговар йиллар хотироти тилга олинди. Соҳибхонадон Назир ака Сафаров тўрт йил давом этган шиддатли жангоҳлардаги ҳаёти ҳақида сўз бошлар экан, 1943 йилнинг дастлабки ойларида бир қўлда қалам, бир қўлда қурол билан гитлерчи босқинчиларга қарши жангларда қатнашганлигини тилга олди. Ҳа, ўша паллада элимизнинг тилга олди ўзбек тилида чиқиб турган «Совет жангчиси» газетасига ҳарбий музбир бўлиб хизматга қақирди. У аввал олдинги марраларда хавфли дўшманга қарши мардондор жанг қилиб келаётган қисмларда хизмат этиб келарди. Янги жойда — редакция коллективини орасида ишни жангоҳларда ёвуз босқинчиларни яқсон эътиборан совет баҳодирларининг қудалик жасоратларини қаламга олишдан бошлади.

Назир ака 1944 йилнинг 22 августда Ясси-Кишинев томонидан оғир ҳужум жанглар ва бу галаба юришларидан кейин ҳозирги қардош социалистик мамлакатлар — Руминия, Венгрия, Югославия ва айнакча, Болгария ерларини озод қилиш жанглариде совет жангчиларининг мислсиз қаҳармонликлари ҳақида ҳаёқон ва ифтихор тўғуларни билан сўзлайди.

Қардош Болгария учун бўлган жанглар ҳақида сўз бормида Назир ака бу эрксавар халқ озодлиги учун баҳодир совет жангчилари, шу жумладан ўзбек йигитлари катта жасорат кўрсатганликларини, қардош болгар халқи ўз халоскорларини зўр шоду-хуррамлик билан тантанавор равишда қутиб олганликларини фахрланиб ҳикоя қилади.

Болгарияда гитлерчи босқинчилардан озод қилишда фарғоналик пулеметчи Декондор Сарқов ҳам катта жасорат кўрсатган. У жангоҳларда гитлерчиларни яқсон этиб, София қўчаларида озодлик байроғини кўтарган.

НАЗАРМАТ.

УРГАНАМИЗ, УРГАТАМИЗ

Болгарлар қўшинчилигини яхши кўришди. Улар меҳмонлар учун ҳеч нарсани аямайдиган халқ. Яқинда мен ҳам шу мамлакатда бўлиб, зўр таассуротлар билан қайтдим. Айнакча, Димитровград деҳқонларининг ишларини ҳар қанча мағтаса арийди. Бу ерда сабзавотчиликдаги асосий ишлар механизация ердимида амалга оширилган.

Теплица ҳўжалиқларининг бирда бўлишида бизни, қушумомила низ қувонч билан қарши олди. Опа-сингилдек қўчоқлашиб кетдик. Қўлидаги бир даста гулни узабди, секцияларини қўришга тақдир қилди. Беҳад қувондим. Гул ҳадия қилган низ теплицанинг пешидан ишчиларидан бири экан. У ҳар бир квдрат метр ердан 25-30 килограммдан сабзавот маҳсулотлари топирибди.

Унинг ҳамкасблари ҳар бир қарич ердан тўғри фойдаланиб, тупроқнинг унимдорлигини ошириш йўлида ҳўрмай-томай меҳнат қилишмоқда. Ўғитлаш, сўрош, қоққ қилиш графига тўла риол қилишди. Шу босидан секцияларнинг ҳам-

масида мўл ҳосил етиштирилмоқда. Болгариялик сабзавоткорлар маҳсулотининг сифатли бўлишига катта эътибор беришди. Сабзавот лат емайди, чиқиндиға чиқмайди. Помидор, бодринг узиб олиниши билан дарҳол кичик полиэтилен қопларига солиниб, ўша ердан жойларга қўюлатилди. Маҳсулотлар Осиёга, Англия, Ғарбий Германия ва били мамлакатларга ҳам юборилади.

Урғунчилик билан қизик-қизилдан соғлом ва бақувват кўчат етиштиришда ҳам кўп ибратли ишларни ўрганиб қайтдим. Чиритилган гўнг элақдан ўтказилиб, майдаланади. Ўғит ўрачаларга бир нормада солиниб, устидан полиэтилен тўпилади. Кейин эса тупроқ гўнг билан аралаштирилиб, юпқа қилиб солинади. Сепилган уруғ тез иш уриб қўнаради. Ен илдизлари қўнайиб, кўчат бегубор ўсиши билан олдиндан тайёрлаб қўйилган майдонларга ўтказилади.

Дўстларимизнинг бу иши бизга жуда ёкиб тушди. Улар таъриқбасини ўрган-йилмиз. Шу мақсадда совхозимизда 4 гектар ер ажратилди. Бу ердаги теплицада помидор, қарам, бодринг етиштиришга киришдик. Бизнинг шаронгда бундай ишларни амалга ошириш учун барча имкониятлар мавжуддир.

Болгарлардек ишлаб, экинлар маҳсулотини сифатини яхшиллаймиз. Фақат органик ўғитдан фойдаланамиз. Ҳосилининг мазаали бўлишига, узоқ сақланишига эришамиз.

Болгарлар совет кишиларининг энг яқин, қўнқардошлигимиз деб билишди. Бизлар, техника соҳасида беғараз ердан бериб турганимиздан беҳад хурсандлар. Совет-болгар дўстлигиға бағишланиб ўтказилган учрашув ва суҳбатларда дўстлигимиз янада мустаҳкамлансин, деган отагини сўзлар доимо баралла эшитилиб турди. Уларга бўлган ҳўрматимиз яна ҳам ортиди.

Тожиқон МЕЛИБОВЕВА,
Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозининг директори.

ШОНЛИ САНА

Кеча пойтахтимизда Тошкент области ва Хасково округи меҳнаткашларининг дўстлик кунлари бошланди. Бу таъбир областининг билан Болгария Халқ Республикасининг Хасково алоқалар ўрнатилганлигининг ўн беш йиллиги муносабати билан ўтказилмоқда. Совет-болгар дўстлиги жамиятининг коллектив аъзолари бўлган саноат корхоналари, қурилишлар, колхоз-совхозлар, ўқув юртрлари тантанали йиғилишлар уюштирмоқдалар. Маданий-оқартув муассасалари эса бадий ҳаваскорлик коллективларининг қишларини, Болгария Халқ Республикасида хизмат қилган ишлаб чиқариш илгорлари, мутахассислар билан, болгар халқини фашизмдан озод этишда қатнашган Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашувларни ташкил этимоқдалар.

Бугун эса В. И. Ленин Марказий музейининг филиалида совет-болгар дўстлиги жамияти республика бўлими билан биргаликда областимиз меҳнаткашлар вакилларининг тантанали йиғилиши бўлади.

ҚЎЛНИ- ҚЎЛГА БЕРИБ

Менинг мусобақадор дўгоналарим кўл. Айнакча, Иваново. Ҳатто, инавоқил тўқувчи Валентина Андрухова билан иккалаимизнинг ўртасидаги дўстона муносабатлар тўғрисида «Менинг олам» деган ҳужжатли фильм ҳам яратилган. Мусобақадор дўгоналарим қаторида болгариялик Иванка Гинева билан ҳам яқин муносабатлар ўрнатганимиз.

Болгария Халқ Республикасининг Хасково округидаги Гогов номида Харманли тўқимачилик корхонасининг тўқувчиси Иванка Гинева тўғрисида комбинатимизда у ерга борган делегация аъзоларидан эшитган эдим. Иванка ҳам менинг тенгдошим бўлиб, у ўз корхонасида нормадагидан икки баравар кўп станокларга хизмат кўрсатётган экан. Мен у билан хат ёзишиб, сиртдан танишдим. Тўғрисида, менинг бу хатим унинг мента йўллаган мактубига жавоб бўлиди.

Орадан бир йилга яқин вақт ўтди. Шу давр ичиде биз бир-биримизнинг меҳнат муваффақиятларининг ва ҳаётимиздаги ўзгаришлардан мунтазам хабардор бўлиб турибмиз. Шунингдек, у мента ўзининг илгор иш усуллари, корхонасидаги янги машина ва механизмлар, ҳаммаси дўгоналири тўғрисида тўлиб-тошиб мактублар ёзади. Мен ҳам ўз навабатида қувонч ва ташвишларим билан ўртоқлашиб тураман.

Ўзининг беш йиллик бошидан бери пландаги қўшимча 377 минг метр газлама тўқиди. Юбилей йилининг ўтган даврида эса пландаги қўшимча 150 минг метрдан ортиқроқ маҳсулот топириди. Болгариялик мусобақадор дўгонанинг меҳнат зафарлари ҳам шунга лириқор. Иккалаимизнинг ораузини ва мақсади-миз ягона — бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий топириқини баъҳис. Айна кўнларда мана шу юксак марра сари дадил қадам ташлаб бормиям.

Дилбар ҚЎЛМАТОВА,
Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси, ВЛКСМ мукофотининг лауреати.

АНЪАНАВИЙ СПАРТАКИАДА

ОБЛАСТИМИЗ спортчилари болгар дўстларимиз билан яқиндан алоқа боғланалар. Ҳозирги пайтда Хасково округи ва Тошкент области спортчилари ўртасида анъанавий спартакиада ва мусобақалар ўтказиш одат тусига кириб бормоқда.

Бу йил Хасковонинг «Дўстлик» спорт залида ўтказилган мусобақалар айнакча қизларини тус олди. Бунда Совет Иттифоқи спортчилари билан биргаликда Руминия вакиллари ҳам иштирок этидилар. Италоки ва эркин кураш беллашуварларида тошкентлик полковналар С. Тўхтаназаров, А. Махмудов, А. Петров ва бошқалар юксак маҳорат кўрсатиб, болгар спорт мусулаларининг олдинчи сазовор бўлдилар.

Ўз навабатида Хасково округи спорт делегацияси ҳам областимизда меҳмон бўлди. Болгариялик меҳмонлар ҳўжалиқларини, саноат корхоналарини бориб кўришлар, мусобақаларда қатнашдилар. Бу мусобақалар қайлар қайлар тўғаналардан қатъий назар, дўстлигимиз янада мустаҳкамланишига хизмат қилди.

А. ИКРОМОВ,
област спорт комитети раъисининг ўринбасари.

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахтида болгар халқининг буюқ фарзанди Георгий Димитров номи билан аталадиган мактаб бор. Болгар қурувчилари бунёд этган мазкур ўрта мактабга БХРдан тез-тез меҳмонлар келиб туришадилар.

А. Абелян фотолари.

ЭКРАНЛАРДА БОЛГАР КИНОЛЕНТАЛАРИ

ЧИРЧИҚ, Янгйўл, Олмалик, Бекобод ва областимизнинг бошқа шаҳарлари, район марназарларида кинотеатрларда Тошкент ва Болгария Халқ Республикасининг Хасково округи ўртасида дўстлик алоқалари ўрнатилганлигининг 15 йиллиги бағишлаб кинохафталик ўтказилмоқда.

Ҳафталик давомида томошабинлар совет ва болгар халқларининг дўстлиги, Совет Армиясининг Болгария тупроғини фашист босқинчиларидан озод этишда кўрсатган қаҳрамонликлари ҳақида ҳикоя қилувчи фильмлар қатори болгар халқининг кураши, ҳаёти, эришган ютуқларини та-

раннум этувчи киноленталарни ҳам кўрадилар. Намойиш этиладиган фильмлар орасида Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамкорлик мамлакатлари кинематографчилари биргаликда яратган «Озодлик солдатлари» киноэпопеяси ҳам бор. Фильмда Болгарияни фашистлар асоратидан озод

этиш учун бўлган кураш ҳақида ҳам ҳикоя қилинади. Пойтахт области кинотеатрларида ҳафталик давомида болгар кинематографчиларининг энг яқин фильмлари — «Санжаничи», «Терговчи ва ўрмон», «Қўнқарилган ўрда», «Гўзал ҳаёт», «Иштирок этиш» ва бошқа картиналар намойиш этилади. «Иштирок этиш»

фильмида бош ролни машҳур киноартист Георгий Черкелов ижро этади. Томошабинлар бу актрини «Ярим тундаги сарғузапт», «Шоҳ ва генерал» картиналаридан яқин билишди. «Деҳқон ва велосипед» фильми Варнада ўтказилган кинофестивалда иккинчи мукофот билан тақдирланган, бош ролни ижро этган Георгий Георгиев — Гец Варшава ва Москвада бўлган халқаро кинофестивалларда ижрочилик маҳорати учун муносиб тақдирланган эди.

Еш томошабинлар ҳам эсдан чиқмаган. Болгар саяткорлари ўзларининг энг яқин мултипликацион ҳамда хроникаль ҳужжатли фильмларини ҳам олиб келишган. Ҳафталикда томошабинлар Хасково округи меҳнаткашлари билан учрашадилар. Болгарияга сарфар қилган совет туристлари ва кинематографчилари эса бу алоқиб ўлға ҳақидаги ўз таассуротлари билан ўртоқлашадилар.

В. БАСИН.

ФАН ВА ТУРМУШ

ШАХСИЙ БАХТ КИРРАЛАРИ

КЕЛИНЛАР ОНАСИ

МЕҲМОНИМИЗ ЗАФАРЛАРГА ТУЛИҚИЛИ

ХОЗИРГИ кунда бирон бир воқеа билан одамларни қойил қолдириш, ека ушлб ҳайратлантириш анча мушкул иш.

Эндигина атак-чекч қилаётган бола телевизорда «оламга савҳат» қилади. Тўйдами, бирон йингндами уйни тўлдириб ўтирган онахонлар бола-чака ташвишчи келинлар мактовини бир четга йиғиштириб, «Алло, ной осмонга учибди-я» тиниб-тиниб чинаганлар, деб бири олиб, бири қўйишади. «Қўзи тўрт бўлиб кутиб ўтирган оналарнинг олдига эсон-омон тушсинларда илоё» деб узундан узоқ фотиха ўқишади.

ЧОЙХОНАДА гурунг қилиб ўтирган, келсалик гаштини сураётган отахонларнинг сўхбати ҳам элпурт иш, олам ташвиши устиди. Қўзонакли бир отахон газетадан кўз оларкан, «Е тавбандан кетай, осмонин осмон десак, жаҳаннамий ер қазри ҳам қоплаётган ҳозирги одамлардан. Бунга қараган, оқсоқол, Самарқанднинг шундоқ бикинда, Қирқот деган жойда қучурилган 1000 метрдан зиёд бор экан...» — Юлдузга беварсон етатдиган бўлиб кетяпти бизникилар!»

Бу гапларин тинглаб ўтирган ана биров еубатга қўшляди: «Шунга ҳам тавбаман, манави газетин ўқинган-а. Бу дейман, олим деган халқ ҳам жуда ёракли бўларкан-да. Бизнинг «Артик» келамиз дунёда биринчи бўлиб, музнинг қоқ киндигига ериб ўтганига нима дейсиз! Шимлий кутбга — абдий музлик ўлкасининг нақ марказига борди-я! У жойлар ота-бобониз эшитган «Сибирь» эмас, ёзи қи-

ши қаҳратон, изгирин, қорли». Даврада пилла айланади, даврада гап айланади... Халқимизнинг фан оламидаги янгиликлар ва кашфиётларга, фалсафа ва тарих, турмуш тарзи, дунё халқларининг урф-одатлари, ҳуллас инсоният тарихи давомида яратилган илм хазинаси-ю келажик ҳақидаги ўйлар, буларнинг ҳамма-ҳаммасига қизиқиш кўлачи тобора ортиб бораюкда.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг органи бўлиб «Фан ва турмуш» журнали юқорида айтиб ўтилган фан ва турмуш ҳодисалари тўғрисида муттасил билим олиш йўлида кенг ўқувчилар оммасини илм эъсониди баҳраманд қилишдек вазифани адо этиб келмоқда.

Урта Осиё республикаларида ягона бўлган мазкур илмий-оммабоп журналнинг ҳам мазмун, ҳам ички ва ташқи безатилиши йилдан-йилга яхшиланиб бораётганлиги ҳақда чоп этилган замонавий усули қўлланаётганлиги тўғрисида катта-ю кичик сени ўқимокда, муштарийлар нуфузи йил сайин ортиб бормоқда.

Журнал саҳифаларида эълон қилинаётган мақолалар ўқувчиларни бутун дунёдаги, хусусан Совет Иттифоқидаги, асосан Ўзбекистондаги фан ва техника ютуқлари билан мунтазам таништириб боради. Журнал эълонларида ҳар бир ўқувчининг маданий савиясини тарбиялашга бўлган интилишига кўмаклашиш, билимини мустақил равишда оширувчиларга ёрдам беришдек масъулиятли ва шарафли вазифа туради. Бундан ташқари, сўнгги йилларда журналда чет эл, совет ва ўзбек ёзувчилари илмий фантастик асарларининг мунтазам еришиб бораётганлиги ўқувчиларга манзур бўлмоқда.

«ФАН ВА ТУРМУШ» ўз ўқувчилари би-

лан мунтазам равишда алоқа боғлаб туршидек яхши аниҳана эга. Фикримиз исботи: бирон бир журнал сонин йўқин, унда «Саволларга жавоб берамиз» рубрикаси остида журналхонлар саволига жавоб берилмаган бўлсин. Бундан ташқари, журналнинг йилда бир сонин [аскани сентябрь ойи сонин] нуқул журналхонларнинг саволларига жавоб тариқасида чоп этилиши расм бўлиб қолди.

1978 йилда журнални янада сермазмун ва қизиқарли қилиб чиқариш, эълон қилинаётган мақолаларини мазмунан ҳам шаклан бойитиш, илмга ташна халқимизнинг талаб ва истакларини қондиришдек масъулиятли вазифаларини бажариш редакция ходимлари олдида турган доимий бурчидир.

Журналимизнинг бу йилги декабрь ойи сонин ҳам босмадан чиқди. Мазкур сон «Зарфарларга тўлиқ йил» деб номланган бош мақола билан бошланади. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги М. Ҳожиновнинг «Зар тала, заррин тала, геология-минералогия фанлари кандидати Ҳ. Юлдошевнинг «Биз ва катта Олам», докторишунос М. Набибековнинг «Хар нарсанинг мей-Бри бор», филология фанлари кандидати К. Имомовнинг «Тилсимот тўлиқимиз» каби мақолалар ҳам ушбу сондан жой олган.

Журнал «Бахт ҳақида баҳса мазмунда олиб борган фикрлашувини шу сонда яқинлаштириб, булардан ташқари, «Фан оламида нима гап», «Билиб қўйган яхши», «Илмий лабораторияларда», «Хар тўғрисида» рубрикалари остида хилма-хил қизиқарли матери-алларни ўқиш мумкин.

К. ХОЛМУҲАМЕДОВ,
«Фан ва турмуш» журналининг масъул секретари.

«ТАНСИХАТЛИК — туман бойлик», дейди халқимиз. Дарҳақиқат, кишининг жисмонан бақувват, кўз-қулук, оёқ-қул сингари муҳалларининг бут, соғлом бўлишига не етсин. Вуну-ди соғлом одам, ўз кўзлаган макссади, орзу-умидига талпинишда унча-мунча тўсиқларин, машаққатларин пилсанд қилмайди. Жисмоний куч-қудратнинг жўшқилиги инсонга бахтиёрлик дамларини бахшида этиши мумкин албатта. Аммо бахт-саодат ҳаммаша ҳам соғломлигининг йўлдоши бўлавермайди. Баъзан соғлом-соғ одамнинг бахти қора ва, аксинча, жисмонан нотовон, мажруҳ кишининг бахти аъло бўлиши бунинг ёркин далилидир. Бу эидиятининг рўбга чиқиши кўп жиҳатдан шахс маънавиятининг пок ёки нопоклигига эътиқоднинг тўғри нотўғрилигига, инсоний умр маъносини қай тарзда тушунишга боғлиқ бўлади. Бинобарин, жисмоний ноти-ронлик, оғир хасталик чин маънодаги инсон бахтига моне-лик қилолмайди.

Чинакам инсоний бахтнинг муҳим белгиларидан бири шахсий иқтидор, қобилиятини, билим, малакани ишга солиб, илож борича кўпроқ одамларга, жамиятга наф етказиб яшашига интилидир.

Айрим киши умрининг турли фасллари, паллаларида шахсий бахтиёрлик доминантга элтиб, бахтнинг энг асосий предмети, маънаби турли хил бўлади. Чун-нончи, гўдак учун ома кўксимо меҳридан бўлак саодат йўқ, бола учун ўйин-қўлгидан маж-румлиқдан ҳам баттарроқ бахтсизлик бўлмайди, ўспирин учун ўз фикр-мулоҳазаларини кўз-кўз қилиш — бахтиёрликнинг асоси, йигит-қиз учун то-ленинг бутун маъносини сезишувиллишда, эр-хотин учун тў-кис-тотуа турмушу, ақили-ҳуши-ли фарзандлар бахт неғизди, кексалар учун пири бадавлат, наварра-чеварли бўлиб, осуда яшаш — бахт-иқболнинг моси ва ҳоказо.

Бахтнинг инсбийлиги ана шунда кўзга аққол ташланади, ки бу ҳолат ва тўғру ҳеч ка-сон сурункасига, узлуқсиз да-вом этишида, озми-кўпми вақт ўтган динда янги орзулар қат-нон эади, яна янги мажуд жа-дал билан янги орзуларни рўбга чиқаришни кўзлайдики, бундай интилишларнинг амал-да чеки бўлмайди. Бинобарин, одам умрининг айрим палла-ларида юзага чиқади бахт унга муяссар бўладиган жамла-ма бахт-иқболнинг инсбий бир қисми тарзида амал қилади.

Аён бўладики, бахт-саодат, толе-иқбол бениҳоя мураккаб серкира ва эидиятининг фено-менлар жумласидан. У жинти-хорфийлик инстинктининг, объективли билан субъектив-ликининг, абсолютлик билан

Аср билан тенгдош бобо.

С. Давидов фототўюди.

нисбийлигининг диалектик бир-лиги тарзида намоён. Бу бир-лик бузилиш, нормал ҳолат юзага келади, объектив жиҳат-дан бахтиёр киши субъектив жиҳатдан ўзини бахтсиз ва ак-синча, объектив жиҳатдан бахт-сиз одам, субъектив жиҳатдан ўзини бахтиёр хис этиши му-кин бўлиб қолади. Бу борада янгилашмаслик учун одам бола-си борки, чинакам инсоний бахт-саодат нима ва унга эри-шининг тўғри йўллари ҳақида тўлиқ ва аниқ тасаввур ҳосил қилиб, шунга мувофиқ тарзда ҳатти-ҳаракат қилолмоғи лозим.

Буюк француз мутафаккири Ж. Ж. Руссоннинг бундан икки аср аввал изҳор этиб кетган мулоҳазаси поён диққатга са-зovor: «Бахтнинг ўзи нима ва қаерда эканини билимай туриб, уни излаш жараёнида, бахти-рили билан олмасдан излашга туш-сан, бахт йўли бир четда қо-либ, бошқа йўлга адашиб ке-чиш қарор бўлади, оқибатда биз учун бахт йўлини ахтариб

топиш имкони қанча бўлса, ун-дан адаштирадиган сохта йўл-ларга кириб кетиш имкони ҳам шунча бўлиб қолади».

Ҳа, чинакам бахт-саодат йў-ли сип-силлиқ, тўппа-тўғри йўл эмас. У доимий безовталик, уз-луқсиз изланиш, ҳоҳида ада-шиш, натижага тушиш, гоҳо га-лабага висол қувончи, гоҳо мағлубият жудалик оламидан иборат йўл. У аввало совет халқи, қолаверса, бутун инсо-ниянинг хайратли учун, шу ба-рорбадида шахсан ўзининг ҳам энг олжанов, энг оқилона ор-зу-умидларининг қушоди учун бевосита ўз меҳнати ва фо-еалияти воситасида жон койиш-ти курашиш йўли, аини вақтда мазкур хайратли орзу-умид-ларининг қушодиға тўғроққ бў-ладиган калтабни, гўрағуи, қо-қарши бевақо кураш йўли. Фа-кат ана шу йўлдан юра билган шахсларгина чинакам бах-тиёр, саодатманд, инсонпарвар, бўла олади.

Бу далиллар қайнаша сўзи ас-лида қадим ана ёки қатин ана (ҳозирги ўзбек талаффузида: хотин она) шаклида воқеа бў-лаганини кўрсатади. Гулнинг барги маъносиди гулбарг сўзи ишлатилган каби хотиннинг онаси маъносиди ўтмишда қад-им ана ибораси қўлланган бў-лиши ҳам мумкин. Ҳозирда ишлатилган қайнаша (қайна ота), қайнага (қайна ота), қайин эгани, қайинсиз (қайин син-гил) каби сўзлар ҳам ана шу қоллида пайдо бўлган.

Шундай қилиб, қайнаша ва унинг қоллида вуқудга кел-ган сўзлар даставвал хотиннинг (келинининг) қариндошларини аташ учун ишлатилган. Қадим (қатин) сўзининг ўзбек тилида ўзгариб қайин—қайин холига ўтиши натижасида кейинчалик бу сўз эрининг (қувонинг) қар-индошларига нисбатан ҳам қўлланиладиган бўлган.

Н. МАМАТОВ,
филология фанлари канди-дат.

ТОШКЕНТ ПЕДАЛЛИ САМОЛЁТ

Брайан Аллен деган кали-форниялик бир киши педальли самолётда қарийб ун кило-метрлик масофани сақиз ра-қами шаклида учиб ўтган. Ҳо-зир у Англиянинг аэроавтика қироллик жамиятин эълон қил-ган «ордам қучи» билан парвоз этишни самолётда биринчи бў-либ ўнган кишига бориладиган совринининг даъвогаридир.

Алленнинг юқорида айтил-ган парвози бу борадаги даст-лабни қадамдир. Парраги учу-ви кабинасининг шундоққина

орқасига жойлашган бу само-лёт занжир узатмалли педаль ёрдамида ҳаракатга келтири-лади. Педаль усти ўта муста-кам ва жуда енгил махсус пластик материал билан қоп-ланган алюминий трубадан ясалган. Вазини йиғирма кило-граммага етар-етмас бу само-лёт қанотларининг кенглиги 30 метрдан ортироқ. Учувчи ка-бинаси катта қанотнинг қоқ ўр-тасига осиб қўйилган бўлиб, самолёт олд томонида кичик қанот ёрдамида бошқарилади.

Франция қишлоқ хўжалик илмий тадқиқот институтини хо-димлари қўй ва қўнларин жуни-ин олишининг янгича — химия-вий усулини ишлаб чиқдилар.

Бунда қўй ва қўнларга, ор-ганизмга зарар қилмайдиган микдорда циклофосфамид моддаси берилди. Бир ҳафта-дан кейин дори берилган қўй-лар жуни билинмай, орқисиз тушиб кетди. Қўнларда эса,

● 1918 йил апрелида Тошкентда Туркистон халқ университети очилди. Орадан икки йил ўтган, 1920 йил 7 сентябрда В. И. Ленин имзолаган Декрет асосида Туркистон давлат университети (ҳозирги ТошДУ) таъсис этилди.

● ТОШКЕНТДА 1923—1924 йилларда Туркистон Компартияси Марказий Комитетининг матбуот бўлими ижтиёрида 7 та нашриёт очилди.

● ТОШКЕНТ Астрономия обсерваторияси қошида 1932 йили Кўёш хизмати ташкил қилиниб, Кўёш ҳолати ва унинг Ёрга таъсири ўрганила бошланди.

● СОВЕТ ҳокимияти йилларида областда Янгийўл, Чирчиқ, Бекобод, Ангрен, Олмалиқ, Охангарон, Янги-обод сингари йирик саноат ва маданий марказлар бунёд бўлди.

● ТОШКЕНТ области 1938 йил 15 январда ташкил топди.

● ҚУНИ БУЗСУВ ГЭСИ 1944 йил ноябрда нур бера бошлади.

● 1959 йили Ленин ордени билан мукофотланган Тошкент области орада ўн бир йил ўтган иккинчи дафъа Ленин ордени билан тақдирланди.

● 1963 йил декабрда Иттифоқимизда йирик ҳисоб-ланган 1920 минг киловатт қувватли Тошкент ГРЭСи ишга тушди.

● 1976 йили Тошкент областининг миришкор деҳ-қонари 440,9 минг тонна, яъни 1913 йилдагига нисба-тан 920 процент кўп «оқ олтин» етиштиришди.

● УТГАН йили Тошкент аэропортининг янги ком-плекси ишга тушди. Мазкур аэропорт пассажир ташин бўйича СССРда Москва, Ленинграддан сўнг учинчи ўринни эгаллайди.

● ТОШКЕНТ областида 10 дан ортиқ театр, 3 та концерт зали, 700 кинотеатр, 920 та кутубхона ишлаб турибди.

● ҲОЗИР областдаги 1400 дан ортиқ умумтаълим мактабларида 723,4 минг ўқувчи, 21 олий ўқув юртида 151,2 минг студент, 53 та ўрта махсус ўқув юртида эса 66,6 минг ўқувчи билим олмақда.

● ОБЛАСТАДАГИ 200 дан зиёд поликлиника, 185 амбулатория, 130 касалхона, 20 та санитария-эпидеми-ология станцияси ҳамда 166 та дорихона аҳоли хизма-тида.

● БУГУНГИ кунда 629 клуб, 130 га яқин халқ ижо-дий уйи ва маданият саройлари, 4120 бадий ҳаваскор-лик тўғараклари, 739 та кўча кино қўрилмалари об-ласть меҳнатнашларига хизмат кўрсатяпти.

● ТОШКЕНТ областида 400 дан зиёд саноат корхо-наси бўлиб, улар жаҳоннинг 75 мамлакатига хилма-хил маҳсулотлар юбортяпти.

ҚАЙЧИСИЗ ЖУН ОЛИШ

Франция қишлоқ хўжалик илмий тадқиқот институтини хо-димлари қўй ва қўнларин жуни-ин олишининг янгича — химия-вий усулини ишлаб чиқдилар.

Бунда қўй ва қўнларга, ор-ганизмга зарар қилмайдиган микдорда циклофосфамид моддаси берилди. Бир ҳафта-дан кейин дори берилган қўй-лар жуни билинмай, орқисиз тушиб кетди. Қўнларда эса,

бу жараён анча тез, бор-йўғи 12 минут давомида кечади. Бир қўннинг жуниини маши-нада олиш учун эса ярим соат вақт кетади. Шунинг учун янги усул ҳаммага ҳам маъқул туш-са керак. Лекин бу усулнинг бир қанчалик томонин борки, жуни олинган ҳайвонларни ян-ги жуни пайдо бўлгунча иссиқ-роқ жойда сақлаб туришга тўғри келади.

ЯНГИ ЙИЛ: ҚАЕРДА, ҚАЧОН, ҚАН-ДАЙ НИШОНЛАНАДИ?

ҲАР кишининг қалбиди эзгу ният ва ширин истак уй-ғотадиган Янги йил байрами дунё мамлакатларида тур-ли вақтларда, иқоиятда хилма-хил тарзда, аммо ҳамма ерда ҳам дилхушлик, шоду хурурлик билан ўтказила-ди. Кўпгина мамлакатларда ям-яшил, қалин ва хушбўй арча Янги йил рамзи ҳисобланади. Дарвоқе, бир замон-лар славян халқлари ва бошқа шимоли халқлари арчани бахт ва оқибатлилик келтирувчи дархат деб билишган. Шу босанд бўлса керак. Янги йил кечаси одамлар уй-ларига арча ясатадиган бўлишган.

АРЧАНИ беэаод одати қади-дан маълум. Бир вақтлар одам-лар дархатларда ўсимлик ва ҳосилдорлигини шуларга боғлиқ деб ишонинган. Декабр охи-рида кўнлар узашиб, янги оқу-шдики йил бошланганда одам-лар ўромонга ўй олиб, энг кат-та арча шохларига руҳлар учун «соғана» илтишган. Шу со-ғаларини қўриб руҳлар ана са-ҳий бўлади ва яхши ҳосил бе-реди деб ўйлашган. Вақт ўти-ши билан кишилар руҳларга ишонмай қўйишган бўлса ҳам, арча безатиш одати қолган.

АФГОНИСТОН. Афгонлар Ян-ги йилни март ойида байрам қилишади. Давлат бошлиғи да-лага чиқиб, омон билин бирин-чи эгат очади. Шундан кейин Наврўз — баҳор байрами бо-шланади. Байрам кунлари ва бо-шқа таътилларида спиртли ичимликлар мутлақо оғизга олинмайди. Афгон аёллари Ко-булдан шаҳар боғида бўлибда байрам қилишади. Бу оқоқа би-ронга эркак йўлай олмади.

● БИРМА. Янги йил байра-ми бу ерда йилнинг энг иссиқ мавсумига тўғри келади. Қад-имий удинга кўра, бирмалик-лар хоҳ қариндош-уруғлари, хоҳ таниш-бўғона бўлсин ду-ка келган одамнинг устидан че-лақлаб суз қилишаверади. Бун-дан ҳеч ким хафа бўлмайди. Чунки таомини шудай!

● МЕКСИКА. Мексикаликлар-нинг ўзларига ҳош Янги йил-маросими бор. Мексиконлар ки-гилган хона шипига ичига ши-

рикликлар тўлатилган катта хум ослида. Пината деб ата-лиш бу хум сиртига ҳар турли баҳайбат махлуқлар ва ҳайво-нларнинг шакли туширилади. Наврўзга-навбат меҳмонлар-нинг кўзини боғлаб, қўлга та-қиб тутиқилади. Кинда-кич пин-натани синдиришда, у янги йил-да бағоят бахтиёр бўлади.

● ФИНЛЯНДИЯ. Янги йил кечаси қизлар қавушини олка-си узра орқага отишади. Агар қавуш тумшуги билан эшикка те-гса, у узатилишга рози. Хо-надонда ҳар бир меҳмон учун янги йил совғаси олдиндан тай-ёрлаб қўйилади-ю, лекин усти-га товоқ тўнкариган бўлади.

● ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Мамла-катда, яинкиса гарбий Слова-кия областдаги Янги йил бай-рам дастурхонини ҳар доим зогара балиқ беэаб туради. Байрам олди кунлари кўча-қўйда зогара балиқ сотиш қи-зитиб юборилади. Янги йилда

ҳамма бир-бирига совға ҳада этиди. Бунинг ҳам қондаси бор, албатта: Екмаган Янги йил со-ғасини байрамдан кейинги би-ринчи кун ичиди дарҳол мага-зинга қайтариш ва бошқаси-га таъиниш мумкин.

● ХИНДИСТОН. Бу ерда Ян-ги йил турли вақтларда, маса-лан, Шимолий Ҳиндистонда 13 апрелда, Жанубий Ҳиндистон-нинг Керала штатида эса июль-августда байрам қилинади. Таоминга кўра, Янги йилнинг биринчи кунини ҳамма таҳорат қилади, ўтган йилни ёдга ола-ди ва келажик йил режалари-ни тузади. Ҳиндистонда ажо-иб бир удуи авлоддан-авлод-га ўтиб келади. Янги йил йил-кунини ҳеч ким қаҳрли билмас-лиги, асабийлашмаслиги, жах-ли чиқмаслиги керак. Чунки йилнинг қолган кунлари ҳам биринчи кундагидек ўтсин де-ган тилак бор бу элда.

УЧ АСРДА ЯШАГАН ОДАМ

Жан Терель исмли француз XVII асрда ҳарбий хизматда қириб, XIX асрда истефода қириб. Ахир бу ақлга сиг-майдиган ҳодиса-ку: Армияда уч аср хизмат қилган бўлса, ўзи неча йил яшаган! Қам ҳам эмас, 300 йил ҳам эмас. Жан Терель 1684 йилда ту-ғилган. 1699 йили, яъни аср

охирида ҳарбий хизматда қи-риб, юздан ортиқ жангларда қатнашган. 1777 йили қирол Людовик XIV 93 йили бу ҳар-бийи қантанилик унвонин бер-ган.

1802 йили, Терель 118 ёшта кирганида, шундай одам бо-риндан ҳабар топган Наполе-он ҳарбий ветеранининг норо-зинлигига қаршай уни фаврий истефода чиқариб, йилга 1500 франк нафақа тайинлаган. Жан Терель бундай нафақа-ни беш йилгина ололди, холос — 1807 йили, яъни XIX аср бошида 123 ёшида вафот э-ган.

Саҳифани журнал ходими Х. Дўстмуҳамедов тайёрлаган.

УРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ «УЛУГ ОКТЯБРЬ ВА ИНСОНЯТ ТАРАҚҚИЁТИ» ДОКЛАДИ ЮЗАСИДАН УТКАЗИЛАДИГАН НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯНИНГ

ТАХМИНИЙ ПЛАНИ

Уртоқ Л. И. Брежневнинг «Улуг Октябрь ва инсоният тараққиёти» докладыни анда таҳкур ўрганиш мақсадида партия ва комсомол сиёсий маорифи системасининг олий эвонисиди шу мавзуддаги якуновчи машғулот сифатида назарий конференция ўтказиш тавсия этилди.

Конференцияда тингловчиларнинг доклады ва чиқишлари СССР Олий Конституцияси, СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессияси ҳужжатлари, юбилей тантанали мажлисларининг материаллари меҳнат коллективларининг конкрет ишлари билан chambарас боғланган бўлиши зарур. Конференцияда кинофильмлар, диафильмлар, диапозитивлар, овоз ёзувлари, альбомлар, картографик кургазмали куруллардан фойдаланиш мумкин. Шунингдек, конференцияда тайёргарлик куришда «Тошкент ҳақиқати» газетасининг 15, 25, 28 ноябрь ва 1 декабрь сонларида эълон қилинган адабиёт ҳамда методик тасвирлардан фойдаланиш лозим.

Сиёсий маориф унинг методика кенгаши «XX асринг бош юваси бўлган Октябрь галабасининг оламшумул-тарихий аҳамияти» мавзуддаги назарий конференциянинг куришда тахминий планини тавсия этиди.

ДОКЛАД: «Улуг Октябрь» социалистик революциясининг оламшумул-тарихий аҳамияти. Чиқишларнинг мазмунлари:

1. Коммунистик партиянинг раҳбарлик роли — социалистик революция галабаси, янги жаҳиат берпо қилишнинг ҳал қилувчи шарт.
2. Ривожланган социализм — Октябрь галабасининг реал мумкаси.
3. СССР янги Конституцияси Совет давлати олимий йиллик тараққиётининг ақли.
4. КПСС XXIV ва XXV съездлари партиянинг итисоди стратегияси тўғрисида.

5. Унинг беш йилликнинг социал программаси ва совет ишларининг турмуш тарзи.

6. КПССнинг тинчлик, халқаро ҳамкорлигини мустаҳкамлаш учун, халқлар эркинлиги ва мустақиллиги учун курашиш.

7. СССР Конституцияси — имперализмга қарши, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун курашдаги халқлар учун илҳомбахш намуна.

8. Уртоқ Л. И. Брежневнинг СССР Конституцияси ва Улуг Октябрнинг 60 йиллиги тўғрисидаги доклады ва нутқларининг сиёсий ва назарий аҳамияти.

ЯКУНЛОВЧИ МАШҲУЛОТ

АДАБИЁТ: В. И. ЛЕНИН. Октябрь революцияси саналари. 1918—1922. Нутқлар, доклады, мақолалар. Москва, 1976 йил.

В. И. ЛЕНИН. Улуг Октябрь социалистик революцияси тўғрисида. Иккинчи нашр, Москва, 1966 йил.

В. И. ЛЕНИН. КПСС таърибасининг халқаро аҳамияти тўғрисида. Иккинчи нашр, Москва, 1973 йил.

В. И. ЛЕНИН. Социалистик куришда партиянинг раҳбарлик роли тўғрисида. Москва, 1969 йил.

КПСС XXV съезд матераллари. Тошкент, 1976 йил.

Улуг Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида. КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил 31 январда чиқарган қарори. Тошкент, 1977 йил.

Л. И. БРЕЖНЕВ. Совет социалистик Республикалари Иттифоқи Конституциясининг лойиҳаси тўғрисида. КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил 24 майда бўлиб ўтган

Пленумида қилинган доклад. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Конституцияси [Ассосий Қонун]. Тошкент, 1977 йил.

Л. И. БРЕЖНЕВ. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Конституцияси [Ассосий Қонун] лойиҳаси ва унинг умумхалқ муҳокамаси якуновчи тўғрисида. СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессиясида 1977 йил 4 октябрда қилган доклады.

Л. И. БРЕЖНЕВ. «Улуг Октябрь» ва инсоният тараққиёти. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг тантанали мажлисида 1977 йил 2 ноябрда 4 октябрда қилинган доклады.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва Совет ҳукуматининг жаҳондаги барча мамлакатларининг халқлари, партиячилари ва ҳукуматлари Мурокаати. Марказий, республика ва област газеталарининг 4 ноябрь сони.

Конференцияда шунингдек, ўқитишнинг кўйдаги техник воситалардан фойдаланиш лозим.

Кинофильмлар: «Тинчликнинг меҳнат қилувчиси», 1974 йил, 12 қисм; «КПСС XXV съезди», Махсус курсув, 1976 йил, 10 қисм.

Диафильмлар: «Энг инсоний инсон», Москва, 1969 йил. «Тенг ҳуқуқлиқлар иттифоқи», Москва, 1970 йил. «Илмий коммунизм асослари», «Социализм ва коммунизм куриши» даврида миллиятлар ва миллий муносабатлар, Москва, 1972 йил.

ПЛАСТИКАЛАР: «Ленин ҳақида овозли китоби»; «Халқаро коммунистик ҳаракатнинг танили асослари»; «Социализм ва коммунизм куриши» даврида миллиятлар ва миллий муносабатлар, Москва, 1972 йил.

ОБЛАСТ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ СИЁСИЙ МАОРИФИ УЙИ.

ДУНЁ ОВОЗИ ЧЕМ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

БУТУН ДУНЁ РУС ТИЛИНИ ЎРГАНМОҚДА

● СОФИЯ. Болгарияда рус тилини ўрганиш бўйича 5 мингдан кўпроқ курс ишлаб турибди. Бу курслар Болгар — Совет дўстлиги округ, шаҳар ва район комитетлари ҳузурида ташкил қилинган. Рус тилини ўрганиш программаси курсларнинг тингловчилари совет халқининг ҳаёти билан, турли соҳаларда СССР эришган ютуқлар билан тўлроқ таълиқни имкониятига эга бўлишларини назарда тутиб турибди.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

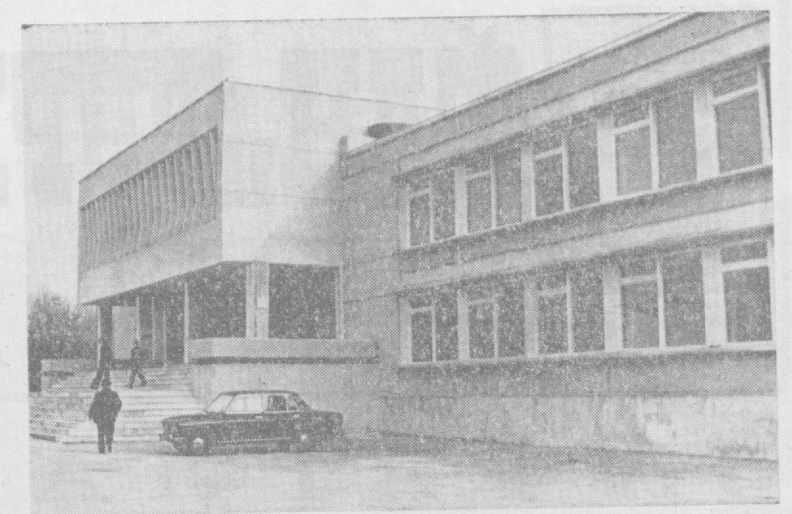
● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

● ДЕХЛИ. Деҳлида Жаваҳарлал Неру университетиди рус тили ўқитувчиларининг умумхалқ семинари ўтказилди. Семинар ишда Габрий Бенгалия, Тамилнад, Андхра — Прадеш, Керала ва бир қанча бошқа штатлардан келган ўқитувчилар, тилшунос олимлар иштирок этдилар.

● ТОКИО. Япониянинг Осака шаҳрида ўтказилган рус тилини ўрганиш конкурсининг якуналари чиқарилди. Улуг Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бу конкурс «Асахи» газетасининг кўмаги билан «Япония — СССР» жаҳиати ташкил қилган эди. Осака чет тиллар институтининг студенти Хироси Сибата конкурсда галиб чиқди. (ТАСС).

● ПАРИЖ. «Франция — СССР» жаҳиатининг Париждаги биноси олдида: «Рус тилини билиш зарур: ярим миллион киши шу тилда гаплашмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган чиройли афиша кўзга ташланди. Бу ерда бўлиб ўтган коллоквиум Францияда рус тилини ўрганиш янги кенгайтириш масалаларига бағишланди. Бу коллоквиум ишда, жумладан, маориф ва маданият министрликларининг, савдо-саноат доираларининг ҳамда жамоат ташкилотларининг намоёндалари иштирок этдилар.

Юкори Чирчик райониди «Ленин йўли» колхозиди барпо этилаётган маданият саройи курилиши нисбасига етди. Бу бинода спорт зали, кутубхона ҳамда 800 томоабига мўлжалланган кинозал жойлашган. Суратла: янги маданият саройининг умумий курилиши. Г. Пун ва В. Чернов фотоси. (ЎзТАГ).

ҚАЕРДАСИЗ, ЖАНГОВАР ҚУРОЛДОШ ДЎСТЛАР?

Соёқ 299-Харьков ўқичи дивизия ветеранлар Совети ўзининг 956, 958 ва 960 ўқичи полклариди мардонавор жанг қилган полкдошларини ахтарди.

Дивизиямиз асосан ўзбекистонлик жангчилардан ташкил толиб, унинг қисм ва бўликларида Тошкент облатининг шаҳар ва қишлоқларидан келган жангчилар аначига эди. Дивизиямиз Сталинград жангларидан галибона чиққандан сўнг, Воронеж облатинида қайтадан тўдирилиб, Курск жанглариди иштирок этди. 1943 йили ёзда Белград

Харьков шаҳарларини, Украинанинг бир неча юз шаҳар ва қишлоқларини душмандан озод этиб, Днепр дарёсини муваффақиятли кечиб ўтди ва Молдавия ерларини ҳалос этди. Румыния, Болгария, Венгрия туруқларини озод этиб галаба байрогини Австриянинг Гранц шаҳрига ҳам олиб кирди.

Дивизиямиз ветеранлар Советининг ташаббуси билан биз 1972 йили Волгоградда, 1973 йили Харьковда, 1974 йили Молдавияда учрашувлар ўтказдик. Лекин давримизда биз билан бирга жанг қилган

Тошкент облатининг районларидан бирорта ҳам ветеранлар бўлмади.

Бу йил Сталинград жангларининг 35 йиллиги муносабати билан ана Волгоградда қайта учрашуви планлаштирилди.

Қаердасиз, полкдош дўстлар, ўзингиз ва яқин полкдошнингиз тўғрисида, дивизиямизга қачон келганингиз, қайси қисм ва бўлимларда ким бўлиб жанг қилганингиз ҳақида редакцияга ёзиб юборишингизни сўраймиз.

Сайфиддин ХОЖИЕВ, соёқ жангчи, 299-Харьков ўқичи дивизия ветеранлар советининг аъзоси.

ҚАЛАМПИРНИНГ ФОЙДАСИ БОРМИ?

Қаламбир киши организмиди фаолиятини яхшиловчи доривор ўсимликлардан ҳисобланади. Кишининг табиғияти кўра истеъмол қилинадиган бу резавор қадим-қадимлардан шифобахш ҳисобланиб, Абу али ибн Сино уни ишхана очиб, томюр, қон ҳаракатларини тезлаштиришда, пешоп ҳайдашда, бод шол, безгак касалликларини даволашда қўллаган. Булардан ташқари қаламбир яна медицинада жуда қўллаб касалликларга қарши доридармон тайёрлашда фойдаланилади.

Қаламбир таркибиди турли азотли моддалар, афтор моли, смола, пиперин, С. В. В. Р. витаминлари мавжуд. Маълумки, бундай витаминлар киши организмиди учун керакли моддалардир.

Қаламбирдан консерва тайёрлашда озин-овкат саноатида ҳам кенг фойдаланилади. Гарчидай қаламбир, турли витаминларга бой доридармон ҳисоблана ҳам, уни мунтазам ҳолда қўллаш киши организмиди салбий таъсир қилади. Яъни ошқозоннинг ширасини қамайтириб, яллиғланиш, яраланишга олиб келади, ўпка, юрак, янгар касалликларини кучайтиради. Бу ўсимликни таъбиқараб ишлатиш мавзусиди зарурат бўлмасда атичқ қаламбирни истеъмол қилмаслик керак. Бундай ҳолларда ўта атичқ қаламбир организмиди заҳар йиғиб, қаранат фаолиятини озор келтиради.

Шундай қилиб қаламбирнинг киши организмиди учун фойдаси ҳам, зарари ҳам бор экан. Уни истеъмол қилшда организм талабини албатта ҳисобга олиш керак.